

NEMOJANSKÝ

Z P R A V O D A J

ročník IV/ číslo 2

WWW.NEMOJANY.CZ

OÚ informuje

Nemojany dříve a dnes

Pro připravovanou výstavu „Nemojany dříve a dnes“ sháníme starší fotografie různých částí naší obce. Prosíme občany, kteří by takové fotografie doma měli, aby nám je zapůjčili. Fotografie můžete nosit na Obecní úřad, případně volejte na tel. 517 353 241 a po dohodě si fotografie vyzvedneme u vás.

Děkujeme

OÚ a Obecní knihovna Nemojany

(Ne)připojení občanů na novou kanalizaci

I přes fakt, že od kolaudace kanalizace uplynul téměř rok a přes několikrát zveřejněnou informaci o zákazu vypouštění odpadních vod přes dešťovou kanalizaci do potoka Rakovce je stále několik majitelů nemovitostí, kteří vše ignorují a nejsou připojeni na splaškovou kanalizaci. Všechny jsem osobně navštívil, mnohé několikrát. Většina byla ochotna problém osobně řešit, několik spoluobčanů odvahu nenašlo. Všichni nepřipojení dostali doporučené dopisy, aby doložili likvidaci odpadních vod a všichni technicky připojitelní měli sdělit termín napojení. Důvody nepřipojení jsou mnohdy pochopitelné, ale u některých spoluobčanů spíš úsměvné. Místo připojení, kterému se stejně nevyhnou, hledají důvody proč se nepřipojit. Stojí jim to za to? Necítí se trochu provinile a hloupě vůči svým připojeným sousedům?

Děkuji těm, kteří byť pozdě, přípojku realizovali nebo v těchto dnech realizují. Svůj slib, že v otázce připojení budu přistupovat ke všem stejně důsledně, dodržím. Seznam nepřipojených nemovitostí a jejich majitelů bude do konce června předán k dalšímu řešení na Odbor životního prostředí MěÚ Vyškov. Původní jednotná kanalizace bude překolaudována na dešťovou a vypouštění odpadů či přepadů septiků bude monitorováno. K tomu lze využít různé metody počínaje rozbory vzorků z vybraných míst, přes kamerové zkoušky, až po speciální zkoušky vybraných větví a přípojek. Technicky to nebude problém a výběr monitorovaných míst je již velmi úzký.

Vážení nepřipojení – máte ještě několik posledních dní k nápravě pro obec Nemojany nepřijatelného stavu.

Miloš Němec

Děje se v obci

- byla dokončena oprava vodovodního řadu v ulici „Pod skálou“. Následně byla opravena polovina pásu krajské komunikace a chodníky v místech hydrantů a přípojek;
- byly dokončeny úpravy technologie čerpací stanice ČS1, čímž došlo k podstatnému zlepšení funkce a prodloužení intervalů kontrol a údržby;
- KÚ JMK provedl kontrolu hospodaření obce za rok 2016 – bez připomínek a návrhů nápravných opatření;
- byla podepsána smlouva o dílo se SÚS Vyškov na opravu místních ko-

munikací nad nádražím, z Branky směrem k Chobotu a směrem k Horce. Práce budou zahájeny do konce června;

- na základě reklamace stavu komunikací v obci u zhotovitele díla proběhlo 5. 6. jednání na místě, byly vyznačeny propadlé úseky a dohodnuto odstranění závad do konce července 2017. V nejbližší době budou posouzeny i reklamované propady chodníků v místě přípojek;
- žádost o dotaci na Ministerstvo pro místní rozvoj na zpracování Územního plánu Nemojany nebyla v první etapě rozdělování financí podpořena. Šance na získání peněz z tohoto dotačního titulu je velmi malá;
- žádosti o dotace z dotačních titulů JMK na Územní plán a vybudování chodníku do Krchůvku dosud nebyly vyhodnoceny;
- probíhá výběrové řízení na dodavatele stavebních prací na vybudování

vání přechodu u obecního úřadu a prodloužení chodníku směrem do Krchůvku. Bez ohledu na výsledek vyhodnocení dotace budou práce ještě v letošním roce provedeny;

- poskytnutí dotace na kompostéry podané společně s obcí Luleč vypadá velmi nadějně. Oficiální stanovisko by mělo být poskytnuto v průběhu července či srpna. Po následném výběrovém řízení na dodavatele budou kompostéry rozděleny zájemcům z řad občanů;
- byla zahájena oprava účelové komunikace k ČS1 s využitím asfaltového recyklátu zbylého po opravách krajských komunikací;
- probíhají jarní práce na obci, sekání trávy a drobné opravy;
- byly rozmístěny lavičky na obou autobusových zastávkách a v některých dalších klidových částech obce;
- obec zakoupila 2 termosy pro uchovávání teplých nápojů, které budou

využity pro potřeby školy a školky, na kulturní akce a pro akce pořádané místními spolky;

- pracovníce obecní knihovny zakoupily nové židle a drobné vybavení pro pořádání besed a akcí pro občany;
- byl zpracován a obci předán první návrh Územního plánu Nemojany. Po jeho vyvěšení na úředních deskách a po uplynutí zákonných lhůt na podání námitek a odvolání svolá pořizovatel společné jednání všech dotčených orgánů a institucí;
- kronikář obce pan Klacek provedl zápis do kroniky za rok 2016;
- nejpozději v průběhu července budou rozmístěny nové sběrné nádoby na papír, sklo a plasty. Budou zkompletována dvě nová sběrná místa – v kopci směrem na Luleč a u ořechového háje směrem na Pístitovice. Na část stávajících sběrných míst budou rozmístěny další sběrné nádoby.

Miloš Němec

Výpis z usnesení ZO z 27. 2. 2017

ZO schválilo:

- znění smlouvy o smlouvě budoucí s ČTI a pověřuje starostu jejím podpisem;
- znění smlouvy o poskytnutí dotace z JMK na chodníky a přechod a pověřuje starostu obce jejím podpisem;
- znění smlouvy o poskytnutí dotace z JMK na pořízení ÚP Nemojany a pověřuje starostu obce jejím podpisem;

- znění smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti mezi obcí Nemojany a majiteli pozemku parc. č. 37/1 paní Jandlovou a panem Přikrylem;
- M. Jonáše jako zástupce obce na valnou hromadu VaK, a.s. Vyškov;
- účetní závěrku ZŠ a MŠ Nemojany se zlepšeným hospodářským výsledkem za rok 2016 ve výši 95.310 Kč

a rozdělení následovně: převedení částky 51.310 Kč do rezervního fondu a převedení částky 44.000 Kč do fondu odměn.

ZO se seznámilo:

- se záměrem majitelů chat na Kopaninách o protažení vodovodního řadu a stoky splaškové kanalizace.

Výpis z usnesení ZO z 29. 3. 2017

ZO schválilo:

- rozpočet obce Nemojany na rok 2017;
- pravidla rozpočtových opatření obce Nemojany na rok 2017 takto:
 - o ZO stanovuje v souladu s § 102 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, kompetenci starosty obce k provádění jednotlivých rozpočtových opatření v rozsahu do 100.000 Kč, jsou-li vyvolána organizačními změnami, pokud tyto změny nevyvolají další nároky na finanční prostředky obce,
 - o rozpočtová opatření ve vyšších částkách může starosta obce provádět jen v případech zapojení účelově přidělených finančních prostředků z jiných rozpočtů, nepředvídatelných příjmů, dále kdy je zapojení výdaje nutné k zajištění chodu obce a kdy rozpočtové opatření je nezbytné, protože výdaj musí být realizován,

- o zastupitelstvo si vyhrazuje právo na informaci o každém rozpočtovém opatření provedeném v kompetenci starosty na nejbližším zasedání ZO konaném po schválení rozpočtového opatření starostou,
- o zastupitelstvo dále stanovuje, že ve výdajové části rozpočtu nesmí být překročen stanovený objem běžných a kapitálových výdajů dle jednotlivých paragrafů schváleného rozpočtu na rok 2017. V rámci paragrafů se změna v jednotlivých položkách včetně mzdových položek a včetně změn mezi položkami běžných a kapitálových výdajů naopak povoluje;

- znění smlouvy o smlouvě budoucí s E.ON Distribuce, a.s. o zřízení věcného břemene na vedení kabelu NN přes pozemek parc. č. 269/2 a pověřuje starostu obce jejím podpisem.

Obecní knihovna

Co se děje v nemojanské knihovně

Téměř každý pátek je knihovna otevřená pro děti ze základní školy. Někdy si čteme, někdy povídáme a někdy tvoříme. Témat je spousta. V únoru jsme vyráběli valentýnský věneček pro své milované, později zase třeba veselou záložku do knížky.

V úterý 7. března 2017 proběhla v knihovně akce s názvem „Den knih pro ženy aneb MDŽ v knihovně“. Den se vydařil, návštěvníků (lépe řečeno návštěvnic) bylo hodně a o zpestření pohodového odpoledne se postarali naši malí čtenáři. Přčetli úryvky z knížek, které si sami vybrali, přednesli spoustu básniček a potěšili ženy kytičkou a malým dárečkem, který vyrobila paní Marika Barbířiková.

Součástí akce bylo i vyhlášení nejlepšího čtenáře. Jelikož se v letošním roce hledala nejlepší čtenářská babička, titul získala paní Blažena Košťálová, která měla ze všech našich babiček nejvíc výpůjček v roce 2016. Blahopřejeme!

Koncem března jsme v knihovně nastoupili na palubu zaoceánského parníku „Titanik“ a díky Bc. Daně Šimkové jsme se přenesli do roku 1912, kdy proběhla první, a zároveň poslední plavba této lodi. Poutavé vyprávění o stavbě, plavbě a potopení lodi a některých pasažérech doplňovaly přítomné děti svými dotazy, které paní Šimková uvítala a také s radostí zodpověděla. Z jejího výkladu bylo zřejmé, že tématem žije a své znalosti neustále doplňuje. Děkuje nejen paní Šimkové, ale také všem přítomným dětem, které se na přednášku dobře připravily a se zájmem ji sledovaly.

A jelikož jsme plavbu přežili, mohli jsme se v neděli 2. dubna zúčastnit hudebního odpoledne, které uspořádala obecní knihovna ve spolupráci se ZUŠ Vyškov a OÚ Nemojany. U příležitosti 75. výročí vyhlášení Terezína uzavřeným městem (židovským ghettem) a 72. výročí osvobození obce Nemojany Rudou armádou pro-

běhl pořad s názvem „K čemu slunce, když není den“. V pořadu zazněly texty, jež napsaly děti uvězněné v Terezíně, a které zhudebnil skladatel Daniel Dobiáš. Zahrály a zaspívaly žákyně ZUŠ Vyškov pod vedením paní Ivanky Vařejkové. Mluvené slovo měl v režii kronikář obce Nemojany pan Rudolf Klacek. Nedělní hudební odpoledne se vydařilo a příznivci literatury, hudby a historie si přišli na své. Děkuje všem účinkujícím i návštěvníkům, kteří v tento krásný jarní den dali přednost hudebnímu zážitku před zahrádkou.

*Eva Hálová
Andrea Němcová
Obecní knihovna Nemojany*

Sokol Nemojany

Přátelé sportu a pohybu, zdravíme vás jménem TJ Sokol Nemojany. Pár informací o tom, čím si naši sokoláci prošli a hlavně jak uspěli.

V měsíci březnu vyšla výprava těch nejodvážnějších na bledule do Rakoveckého údolí. Deštivé počasí výletníkům opravdu nepřálo, proto původní trasa byla zkrácena. Účastníci výslapu se však dočkali a objevili v jedné zahradě rozkvetlé bledulky. Duben byl zasvěcen jarnímu Župnímu turnaji ve florbalu žákovských smíšených družstev. Navštívily nás tělocvičné jednoty Sokol Královopolské Vážany, Račice a Ivanovice na Hané. Každá jednotka vyslala do „boje“ dvě družstva. Systémem hry „každý s každým“ se naši sokoláci probíjovali až ke stupínkům nejcennějším. Jejich bojovnost a herní nasazení byly po zásluze odměněny krásným 1. místem „Dračí zub“ a 2. místem „Florbalky“. Třetí příčku obsadilo družstvo Račic „Bílá síla“. V květnu jsme vyběhli do překrásné přírody v okolí Nemojanského mlýna, kde se konal 3. ročník Zálesáckého závodu zdatnosti. Do nevlídného počasí vyrazilo 56 odvážlivců. Připraveny byly dvě trasy (dle věku), na kterých každého čekala řada disciplín. Na závodníky čekalo střelení ze vzduchovky, z luku, hod na cíl, lanové aktivity, luštění šifer, uzlování, topografie a zdravotvěda. Nejmladší žactvo absolvovalo trasu s rodiči. Děti poznávaly barvy, vázaly mašličky, poznávaly zvířátka a pohádkové postavičky, hledaly pexeso, skládaly kostky, házely na cíl. Po skončení závodu přišlo na řadu opékání špekáčků a vyhlášení výsledků. Veliké poděkování patří všem, kteří se na realizaci „ZZZ“ podíleli.

V červnu se zapojíme do celoevropské akce Move Week (Týden v pohybu), kde na Nemojanském mlýně uspořádáme turnaj žákovských smíšených družstev ve florbalu. Poslední červnovou sportovní akcí bude turnaj trojic v nohejbale, opět na Nemojanském mlýně.

Další sportovní akce nás čekají až po prázdninách, kde bychom rádi upozornili na celorepublikovou akci Noc sokoloven, která proběhne dne 15. 9. 2017 od 17 hodin. Stejně jako minulý rok jste všichni srdečně zváni. Pro děti, a nejen pro ně, bude připravena řada soutěží, noční stezka odvahy, opékání špekáčků. Akce bude zakončena přespáním v sokolovně a ranní rozcvičkou. Závěrem bychom chtěli připomenout, že veškeré informace o uplynulých a nových akcích najdete na webových stránkách naší jednoty www.sokolnemojany.cz. Zde mj. naleznete i spoustu fotografií.

Dalibor Hlavsa

ČZS Nemojany – Výroční

Dnešním příspěvkem bych rád oslavil jedno jubileum, konkrétně šedesátiny. Těchto krásných kulatin se však nedočkal žádný z členů svazu (ačkoli možná ano, tímto mu přeji vše nejlepší, dále se mu však věnovat nebudu), nýbrž Český zahrádkářský svaz samotný.

Je nutno uznat, že je to věk požehnaný, nikoli však přílišný. Pokud by šlo o osobu, duchodový věk by klepal na dveře. Nejen já však věřím, že náš svaz se ještě do penze nechystá. Bohužel, ne všichni to vidí stejně. Závěrem loňského roku byl vrácen k přepracování zahrádkářský zákon, což znemožňuje jeho přijetí v rámci aktuálního volebního období. Přísliby některých politiků zmizely dříve než loňské sněhy a argumenty druhých, že se snaží zahrádkáře podporovat jinými způsoby, zdají se být prázdnější než vymlácená

sláma. Nicméně věřím, že takový český zahrádkář si v ničem nezadá s českým králem a nebude z boje utíkat, natož před sklizní.

Opustíme však chmurné vody byrokracie a vraťme se k již zmíněnému šťastnému jubileu. Jeho oslavy vyvrcholí 5.–8. října na podzimní Floře v Olomouci, kde ČZS bude organizovat mezinárodní výstavu Europom 2017, což je vysoce prestižní přehlídka ovoce, navíc se tato výstava historicky poprvé uspořádá na území bývalého východního bloku. Návštěvníkům se tak naskytne jedinečná možnost porovnat pěstelské ovocnářské úspěchy na evropské úrovni.

Inu, mrazíky nás letos potrápily, tak přeji o mnoho úspěšnější zbytek pěstelského roku, bohatou úrodu a svazu zdar.

Patrik Peschl

Chobot Nemojany z.s.

Spolek Chobot pokračuje aktivně ve své činnosti i v letošním roce. V současné době je přihlášeno 87 členů. Těch, kteří se aktivně zajímají o hlavní činnost spolku – rybaření, je o něco méně – 67. Přijímání dalších zájemců o rybaření je pozastaveno – výjimky budou možné pouze pro občany Nemojan, přihlášené k trvalému pobytu v obci.

V měsíci dubnu bylo vysazeno 400 kg kaprů 55–60 cm a dále 115 kg amurů cca 55 cm.

Další zarybnění bude na podzim. Z loňské násady nebylo podle statistik vyloveno cca 50 %.

V měsíci červnu, v neděli 25. budou uspořádány rybářské závody pro děti. Účastnit se mohou děti do 15 let s trvalým bydlištěm v Nemojanech. Pro

všechny bude připraveno občerstvení, pěkné ceny a nikdo neodejde s prázdnou. Propozice budou uveřejněny na plakátech, které budou vyvěšeny v obci.

Zájemci se mohou přihlásit u pana J. Grece. Těm, kteří nemají potřebné vybavení, může být zapůjčeno.

V zářijovém termínu pak uspořádáme rybářské závody pro dospělé.

Přeji všem úspěšnou sezónu a pěkné úlovky.

Miroslav Jonáš

MŠ a ZŠ Nemojany

VYNÁŠENÍ MORANY

I tento rok jsme se rozloučili se zimou tradičním způsobem a vynesli jsme v pátek 31. 3. Moranu, kterou děti vyrobily ve školní družině. Děti na Chobotu zarecitovaly jarní básničky a zazpívaly písničky o Moraně, nechybělo ani občerstvení, které upekly děti a paní učitelky v MŠ.

VÝTVARNÁ SOUTĚŽ VODA V MÉM ŽIVOTĚ

Každý rok se naše škola zúčastňuje výtvarné soutěže Voda v mém životě, kterou organizují Vodovody a kanalizace Vyškov. Zatím jsme vždy měli úspěch a nebylo tomu jinak ani tento rok. Gratulujeme Zuzance Trnavské. Odměněny byly všechny děti, které se do soutěže zapojily, a ty, které vyhrály, měly kromě věcného daru také možnost zúčastnit se 30. března slavnostního vyhlášení a odborné exkurze.

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKU

V úterý 4. 4. proběhl v naší škole zápis dětí do prvního ročníku. Atmosféra zápisu byla velice příjemná, děti s úsměvem a v klidu plnily úkoly a za svou snahu byly odměněny občerstvením a dárkem. Domů si také odnesly květináč se semínky lichořeřišnice, která si samy zasely.

RODINNÝ PIKNIK

Ve čtvrtek 25. 5. proběhl na školní zahradě druhý ročník krásné akce s názvem Rodinný piknik. V 16 hodin vystoupily děti z MŠ a ZŠ s programem, zrecitovaly, zazpívaly, zatančily a poté se vrhly na ochutnávku rodinných specialit. Stoly se prohýbaly pod několika druhy bábovek, buchet, koláčů, cukroví... Se stejným počtem hlasů zvítězily tři dobroty: čokoládové fondue s čerstvým ovocem od Kulhánků, mrkvový koláč od Trnavských a cukroví od Novotných. Vítězové byli odměněni věcnou cenou, balíčkem potravin s ingrediencemi na přípravu perníkových muffinů, které na rodinný piknik upekly děti ze školy v rámci pracovního vyučování. Přítomní si také mohli namíchat nápoje dle vlastní chuti, vytvořit si dekoraci v podobě srdíčka s receptem na lásku, zasadit netřesky, vyfotit se do rodinného alba nebo jen tak poležet na dece a strávit příjemnou chvíli s dětmi a přáteli. Každá rodina si domů odnesla pytlík bylinného čaje s názvem Rodinná pohoda složený z bylin, které nasbíraly a nasušily děti ze školy. Děkujeme účastníkům rodinného pikniku za aktivní zapojení, přípravu vynikajících rodinných specialit a vytvoření pohodové atmosféry.

NÁMOŘNICKÝ DĚTSKÝ DEN NA CVIČÁKU

ZŠ a MŠ Nemojany se zapojila do organizace dětského dne. Program byl nabitý, nechyběly odměny a počasí vyšlo na jedničku.

Co nás čeká v červnu:

- 2. 6. Přírodovědná vycházka za pokladem do Pístovic
- 7. 6. Schůzka s rodiči budoucích prvňáčků
- 8. 6. Čtecí maraton. ZŠ se připojí k celorepublikové akci Celé Česko čte dětem a pro naše děti vytvoříme program. Děti budou během dopoledne naslouchat čteným příběhům, číst a plnit úkoly související se čtením a čtenářskou gramotností
- 9. 6. Školní výlet do ZOO Lešná
- 16. 6. Exkurze do Respona
- 27. 6. Spaní ve škole
- 30. 6. Vysvědčení

Těšíme se na zahájení nového školního roku v pondělí 4. září v 8 hodin.

Více o nás: www.zsms-nemojany.cz

Mgr. Eliška Klvačová

Okénko ředitelky školy

ZÁPIS DĚTÍ DO MŠ A ZŠ

V naší škole probíhal v dubnu zápis dětí do základní školy a v květnu zápis dětí do mateřské školy. Bylo zapsáno 12 prvňáčků (6 místních dětí, 4 z Lučče a 1 z Račic), tudíž v dalším školním roce 2017/2018 se předpokládá, že ve škole bude plnit 32 žáků povinnou školní docházku. Do mateřské školy bylo zapsáno 13 dětí, a tím se plně naplnila kapacita MŠ.

RELAXAČNÍ MÍSTNOST PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Ředitelka školy a školská rada podala v květnu návrh zřizovateli na zřízení doplňkové relaxační místnosti pro plnohodnotné trávení volného času dětí ve školní družině.

ÚSPĚŠNOST NAŠICH ŽÁKŮ

Pravidelně sledujeme úspěšnost našich žáků na pokračujících školách. V loňském roce odešli naši čtyři žáci čtvrtého ročníku a patří mezi nejúspěšnější žáky v jejich nové 5. třídě.

INKLUZE V ZŠ NEMOJANY

V minulém zpravodaji jsme vás informovali o zapojení školy do projektu Inkluze v ZŠ Nemojany. V září 2016 byla odstartována celorepublikově „inkluze“. V naší škole máme již dlouholeté zkušenosti s prací s dětmi, které vyžadují potřebné stupně podpory, tudíž práce s těmito dětmi pro nás nebyla novinkou. Na základě analýzy výsledků žáků, hodnocení rodičů a pedagogicko-psychologické poradny byla potvrzena práce na výborné úrovni. Takovéto úrovně výsledků by nebylo dosaženo bez komplexní činnosti všech pedagogických i nepedagogických pracovníků školy a bez spolupráce s rodinou.

Všem děkuji a přeji krásné prožití prázdnin a načerpání nových sil a energie a těším se v září na opětovné setkání.

Mgr. Ilona Kummerová

Střípky z minulosti

111 let od založení Sokola v Nemojanech (2. pokračování)

I když sokolská kronika skončila z neznámých důvodů v roce 1932, činnost Sokola to neovlivnilo, aktivní práce většiny členů a jejich příznivců nadále pokračovala. Nejen, že se cvičilo, ale byli přijímáni noví členové (hlavně žáci), hrála se divadelní představení, pořádala se veřejná cvičení (ať doma nebo u spřátelených sokolů v okolí), prováděla se osvětová práce ve formě různých přednášek, čtení sokolských časopisů, knih apod.

Dne 23. září 1934 se uskutečnilo I. vinobraní. Akce se pořádala na cvičišti pod lesem, starostou pro vinobraní určen bratr Cimr. Ten opatřil 20 kg hroznů, br. Varta namaloval kulisy a plakáty, sestry Cimrová a Homolová zajistily ovoce, hudbu obstaral br. Kučera. Celá akce se zdařila.

Veškerá činnost Sokola směřovala k samostatnému financování, peníze byly důležitou složkou a součástí veškeré činnosti. Protože postavení sokolovny, cvičiště pod lesem, loutkové

divadlo, provoz sokolovny, pořizování a obnovování cvičebního nářadí stály nemalé peníze, byl stálý boj mezi dluhy a ziskem. Bylo nutné velmi uvážlivé hospodaření. Každý dar, každý zisk, vše bylo velice pečlivě vedeno a spravováno. Braly se úvěry, mnozí bratři ručili za tyto půjčky svým majetkem. Každá koruna, každý halíř byly brány s povděkem.

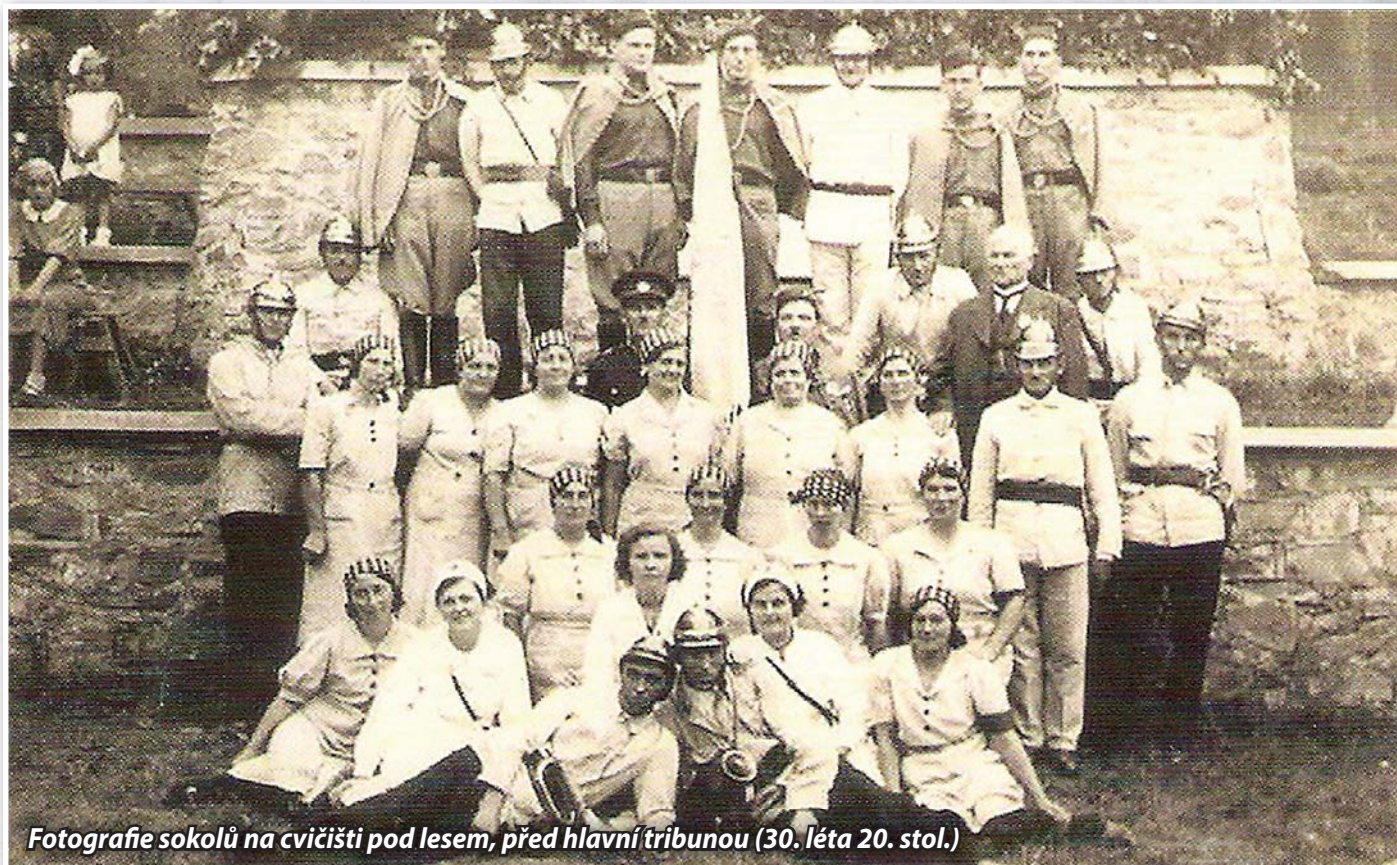
O velké aktivitě sokolů svědčí souhrn akcí pořádaných v jednom roce (1934 – vybráno namátkově):

95 vzdělávacích podniků, oslava narozenin T. G. Masaryka, jeho znovuzvolení prezidentem, přednáška o brannosti národa, akademie k 28. říjnu, vánoční nadílka. Proslovů bylo 69, 4 přednášky, 5 rozhovorů, 1 vycházka, 4 taneční zábavy, kurs ženských prací a 3 divadelní hry. Silvestrovská zábava s dvouaktovkou „Srážka vlaků“, loutkový odbor sehrál 4 představení. Sokolská knihovna byla vedena velmi dobře.

Již v roce 1934 bylo sehráno volejbalové (tehdy psáno wolleybal) utkání se Sokolem Luleč vítězně 2:1 a 3:0. V roce 1935 dovoleno hrát v malém sále stolní tenis (tehdy ping-pong).

Řešily se i malé drobnosti jako koupě nových žárovek do světelných kuželů (rozbily se při akademii 28. října 1935). Musely se odstranit branky, které se objevily na cvičišti, protože fotbal (tehdy football) je tam zakázáno hrát. Bylo nutno upozornit sousedy sokolského cvičiště, že cvičiště je pro děti a cvičence, nikoliv pro drůbež. Proto se tam nesmí pouštět slepice a kachny. Bylo třeba udržovat lékárníčku v dobrém stavu, dovést písek na doskočiště, bylo umístěno v dolním levém rohu hřiště (dnes tam stává při dětském dnu „skákáci žirafa“).

Nejen hmotné problémy se musely řešit, ale také kázeňské přestupky, ať to bylo vylučování některých pasivních a neplatících členů, tresty za špatné chování žáků – neposlušnost

Fotografie sokolů na cvičišti pod lesem, před hlavní tribunou (30. léta 20. stol.)

a nechuť k účinkování při divadelních a jiných podnicích, vybírání pokut za drobné prohřešky (neúčast na schůzích apod.). Řídící učitel Pouchlý si stěžoval na špatné chování žáků a nebudeli sjednána náprava, bude nucen zakázati žákům školy cvičit v Sokole. Byl také řešen zákaz přítomnosti mládeže u zábav, pokud nemá 16 let.

Jedna krátká citace z historického zápisu (9. 5. 1935):

... Do žáků přistupují Kužílek Alois a Miloslav a též Antonín Schwarzer. Br. Schwarzer (otec) žádá, aby mu bylo řádně oznámeno, kdyby jeho hoch něco vyvedl a měl býti vyloučen ...

Poznámka autora: dnes je to úsměvné, tehdy to bylo samozřejmě velmi vážné, ale účinné a mnozí dnešní rodiče by si měli vzít příklad z výchovy tehdejších dětí. Znam osobně pana Antonína Schwarzera (tehdejšího žáka) – dosud žije v Hlubočanech, vychoval tři syny, byl to vždy energický „živl“, který měl vždy dobrou náladu, jak se říká, kam přišel, tam ho bylo všude plno. Dovedu si představit, že jako dítě byl naprosto stejný, a proto otec Schwarzer dobře věděl, co může od syna čekat – kdejakou klukovinu.

Nebylo vždy všechno růžové a pěkné. Na konci roku 1935 se konala členská schůze za účasti 13 bratří a 4 sester. Měla býti sestavena kandidátka pro volby na valnou hromadu v lednu 1936. Pro malou účast nebyla kandidátka sestavena. Nakonec ale 6. ledna 1936 volby proběhly, včetně oslavy 30. výročí založení Sokola. Starosta Sokola br. Srna Václav vyjádřil víru v další třicátiny s větší pílí a odvahou vstříc nové, lepší budoucnosti. Jednota měla v té době 49 bratří, 18 sester, 10 dorostenců, 10 dorostenek, 21 žáků a 23 žaček.

Na schůzi výboru Sokola dne 13. července 1936 bylo rozhodnuto o spoluúčasti tělovýchovné jednoty na odhalení pamětní desky řediteli Adamcovi (je dosud na jeho rodném domě č. 31) dne 13. 9. 1936. Pořad této slavnosti byl ustaven na členské schůzi dne 17. srpna v této podobě:

1. koncert na vesnici, 2. průvod od sokolovny k pamětní desce, 3. odhalení desky, 4. odchod na výletišť (cvičiště pod lesem), 5. scéna a zalíkování, 6. tanečky (žáci a žačky), 7. Moravská

beseda. Večer byla v sokolovně taneční zábava. Vstupné na odpoledne 3 Kč a na večer 4 Kč, ženatý pár 6 Kč. Slavnost byla pojištěna proti dešti na 5 000 Kč. Čistý výtěžek z této slavnosti byl 185,90 Kč.

V roce 1937 dochází v tělovýchovné jednotě Sokol ke krizi. Jednotlivé akce byly sice pořádány dál, ale bylo nutno řešit různé kázeňské přestupky, neúčasti na cvičeních, schůzích, neochota hrát divadla apod. Celková činnost ležela na bedrech jednotlivců, zapálených pro ideu Sokola.

24. července 1938 na slavnosti, která neměla velkého tělocvičného významu, byly Sborem dobrovolných hasičů, Republikánskou stranou a Stranou národních socialistů předány 3 krásné stuhy na sokolský prapor. Akademie 28. října 1938 byla znemožněna mobilizací.

V této době prochází Československo obrovskými změnami. Od září 1938 stupňující se útoky na české pohraničí ze strany sudetských Němců, 23. září vyhlášení mobilizace, 30. září se Československo podřizuje diktátu (Mnichovská dohoda). 1. října okupace pohraničí, 6. října vyhlášení auto-

nomie Slovenska (Česko-Slovensko), 9. října armáda demobilizuje. 14.–16. března 1939 německá okupace Čech, Moravy a Slezska, 16. března vydal Hitler výnos o zřízení Protektorátu Čechy a Morava. Tyto tragické události našeho státu a národa velmi těžce nesli členové Sokola. Němci velmi dobře věděli o nebezpečí ze strany Sokola, a proto se snažili činnost od počátku utlumit a omezit. Oběžník ČOS ze dne 15. prosince 1939 bezpodmínečně zakazuje:

I. a) programové večery a besedy pro mládež a dospělé s recitacemi, zpěvy a tanci tzv. „kryšpány“, b) bez výjimky večery na rozloučenou se starým rokem, c) sólové výstupy vsunuté do taneční zábavy, d), šibřinky a podobné zábavy v maskách, e) půlnoční scény při tanečních zábavách.

II. S výhradami jsou povoleny: a) tělocvičné závody a veřejná vystoupení, b) divadelní představení ochotnická i loutková (vyjma 31. 12.) d) vánoční nadílky mládeže.

III. Zákaz se netýká: a) pravidelné výchovné činnosti sokolské, b) biografických představení.

IV. Půjčování tělocvičen: Jednoty, které půjčují své budovy spolkům,

Nemojanští hráči před zápasem na sokolském kluzišti ve Vyškově (40. léta 20. stol.)

mají si řádně zajistit, že spolek přejímá veškerou zodpovědnost za průběh podniku. Pro všechny podniky jest podmínkou, že budou včas hlášeny úřadům a že nebude do schváleného programu nic vsunováno.

Těžké období pro sokoly vyvrcholilo dnem 12. dubna 1941, a to naprostým zákazem činnosti. Rozpuštění a likvidace Sokola se nacistům vyplatila, veškerý majetek byl zabaven, jeho hodnota byla odhadována na 600 miliónů korun. Nastalo zavírání sokolských funkcionářů (1 500 se po válce nevrátilo z koncentračních táborů).

Řadu sokolských zařízení získalo Kuratorium pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě (založeno Němci 28. května 1942). Jednalo se o mládež od 10 do 18 let.

Při této příležitosti bych se rád zmínil o nemojanském hokeji. Na konci třicátých let 20. století byl v Luči založen hokejový (tehdy hockeyový) klub, kde většina hráčů byla z Nemojan. Po zákazu Sokola přešel klub pod hasiče (HS Luleč). Pro rozpory mezi vedením hasičů a nemojanskými hráči došlo k žádostem o zřízení vlastního klubu v Nemojanech. Nejprve to byli dorostenci, kteří dne 5. listopadu 1940 přes br. Jaroslava Hálu požádali na schůzi Sokola o zřízení hokejového odboru. Již 5. prosince 1940 přijímá br. Valík dozor nad hokejovým odborem dorostenců. Na schůzi 14. ledna 1941 podán návrh na zřízení kluziště na louce „Slatině“. Na schůzi 4. 2. 1941 br. Příkryl podotýká, že dorostenci hrající hokej (tehdy ještě za Luleč) chodí v úterý místo na cvičení do Luče na schůzi. Br. Hála požádal br. Patáka, aby konal schůze v jiný den. Br. Zapletal sděluje, že hřiště je nutno připravit již v létě, pokud je vhodný čas. U mužů bylo osamostatnění složitější. Luleč je nechtěl pustit, na Velikonoce 1943 došlo k roztržce a trvalému odchodu nemojanských hráčů z Luče. 26. června 1943 byla svolána schůze přípravného výboru a 28. října 1943 započala oficiální činnost sportovního hokejového klubu SK Nemojany.

První zápis po válce je ze 7. 10. 1945, kdy se konala členská schůze obnoveného Sokola. Stav členské základny: 41 žen, 58 mužů, 25 dorostu a 56 žactva. Začíná se činnost cvičební,

sehrání divadla, podchycení sokolské kázně atd. 15. 11. 1945 podána žádost o opětné převedení majetku Sokola do jeho vlastnictví. Na schůzi 5. 12. řešeno, kdo bude ochoten věnovat se organizaci sportovní činnosti v obci. Dále přípravné práce na vybudování hřiště a koupaliště (k realizaci těchto akcí nikdy nedošlo), oprava jeviště.

V této části bych vám chtěl ocitovat proslov br. jednatele Antonína Valíka na valné hromadě dne 13. 1. 1946: Sestry a bratři! Když před několika dny listoval jsem podacím protokolem jednoty, tu jsem zjistil, že poslední došlý dopis jednotě v roce 1941 došel dne 31. 3. 1941 a odeslaný pak 5. 4. 1941. Oba tyto dopisy týkají se (snad osudově) činnosti a tělovýchovy sokolské. Nastává tvrdá zkouška pro nás všechny – počátky perzekuce v řadách sokolských. Sokolovny zapečetěny, odznaky sokolské zakázány a náš drahý pozdrav dán na pranýř. Německo tuší a ví, že Sokol jest kádrem nejryzejších Čechů, kteří se budou brániti a stavěti proti násilné germanizaci, která již počala. Náš bývalý protektor K. H. Frank vydává rozkazy a počíná velké zatýkání, týrání, střílení a věšení vedoucích činitelů ČOS, župních a v jednotách. Zavírání vedoucích má jediný cíl – rozvrátiti sokolstvo a rozbíti to, co bylo desetiletí budováno a stavěno. Bláhová však domněnka – Němci zapomínají, že každý člen sokolské jednoty jest „vedoucím“, že všichni jsme byli prodchnuti jedinou myšlenkou, a to pracovati dle svých schopností a sil na podlamování morálních sil německých a připravovati vše k návratu naší ztracené svobody. Mnoho našich drahých bratrů padlo, někteří též ztratili odvalu a víru a dali se unášeti momentálními úspěchy německých zbraní, věříce v jejich konečné vítězství. Jádro však zůstalo zachováno a jeho víra „Pravda vítězí“ nebylo otřeseno ani v nejtragičtějších dobách gigantického zápasu dobra se zlem. Snad vzpomenete všichni na doby, kdy spojenci poražení opouští Belgii a Francii, kdy Rusko po prohraných bitvách ustupuje k Moskvě, Petrohradu a na Krym. Tajil se nám dech. Je možné, aby se prokletý padouch německý, který ničí vše, co stojí v cestě, který vraždí statisíce nevinných dětí, starců

a žen, zvítězil? Tenkrát bylo těžko v srdcích našich. A když nám bylo tak úzko ze všech těch katastrof, které se valily na spojenece, tu opět vzpomínáme na poslech Londýna, kde ozývá se nám hlas našeho drahého prezidenta Dr. Beneše, Jana Masaryka, Pavla Svateého atd., kteří burcují pokleslé a dávají naději na brzký obrat k lepšímu. Snad mnozí ani nevěřili, že bude to možné, neb porážky byly tak těžké, že zdálo se nemožným zlomiti tu strašnou mašinerii německou. Vzpomeňme též tehdejší naši svobody, zaručené nám samotným Hitlerem. Jak byla krásná – když si chtěl něco důvěrného sdělit známému, kolikrát jsi se ohlédl na všechny strany, zda nehrozí nebezpečí prozrazení a koncentračního tábora. Vždyť nejen Němci, ale i naši započali dílo zrady a zhouby mezi vlastním lidem.

Nám pak, sokolům, bylo obzvláště trudno. Vždyť jsme byli zvyklí na naše pravidelné cvičení, na přednášky, schůze a vše ostatní, co jest spojeno s životem sokolským. Ne jednou při náhodném setkání vzpomněla sestra či bratr, jak smutno mu po cvičení, loutkaření či divadlu. Pomoc však nebyla žádná, jen čekati a vydržeti.

A vydrželi jsme. Pravda zvítězila a naše sokolovny šumí opět ruchem a životem. Pomalu se vše rozbíhá a přichází do starých kolejí. Svoboda – ta naše svoboda – se nám vrátila a dala nám možnost dalšího rozvoje a rozmachu života sokolského. Jest jisto, že ztráty válkou způsobené jsou veliké. Nechci vzpomínati ztrát materiálních, jedná se hlavně o ztrátu mravní, kterou nám válka zanechala a kterou budeme museti dlouho a trpělivě napravovati. Je pak na nás, abychom zdvojnásobenou prací zahladili tyto stopy co nejdříve. A tu obracím se v první řadě k vám mladším a mladým, abyste konali řádně své sokolské povinnosti, zapomněli na dobu válečnou a byli si pamětlivi, že otěže naše budete jednou vy přebírat, a proto již dnes se připravujte na tyto mnohdy těžké povinnosti vedoucího a hlavně na heslo sokolské „Ni zisk ni slávu“.

Kladu si též za povinnost vzpomenouti při této příležitosti i těch bratrů, kteří bezprostředně před ukončením války nedožili se naší svobody. Jest to náš tichý, mladý a snaživý bratr

Vlad. Matějka, který tragicky zahynul v tak mladých letech. Budeme dlouho vzpomínati, kolik drobné práce v jednotě vykonal, loutkové divadélko ztratilo v něm nejvíce a je na vás mladých, abyste si vzali z něho příklad a starali se jeho ztrátu nahraditi.

Dále pak jest to bratr J. Žemla, legionář. Vzpomínám, jak denně sedával u naší obecní váhy (váha byla u viaduktu na Tučapy naproti domů č. 78, 34, 46, a 47.) a čekal, až dojdou bratři Rusové, aby je uvítal. Stále si opakoval ruštinu a poslouchal Moskvu, aby mohl ruskou armádu uvítati v jejich rodném jazyku. Tragika pak v jeho smrti tkví v tom, že právě ruská puma ukončila konec jeho životu. Jako třetí v řadě jest náš bratr F. Zmrzlý, rolník. I on byl naším dobrým bratrem a jen zákeřná nemoc vyřadila jej předčasně z aktivní činnosti. Rád chodíval mezi nás a zúčastnil se našeho života. Nemoc však znemožnila mu všechnu práci veřejnou a on bez reptání a se sebezapřením nesl svůj osud. Snad mohl býti ještě dále mezi námi, ale útrapy při přechodu fronty byly příliš těžké na jeho zesláblý organismus. Čest budiž jejich památce!

A nyní několik slov o jednatelešské činnosti: v roce 1945 bylo 8 výborových schůzí řádných, 1 mimořádná a 2 členské schůze. Došlých dopisů 54, odeslaných 43. Došlé dopisy jsou všechny vyřízeny. O podnicích jednoty podá zprávu bratr Vzdělávatel.

Tímto končím moji zprávu jednatelešskou a přeji ze srdce rád novému výboru, který dnes zvolíte, mnoho zdaru a úspěchů v příštím období. A vás pak, sestry a bratři, prosím, abyste za zvoleným výborem pevně stáli a jeho práci vždy všude podporovali. Kritizujte činnost svých vedoucích, vždyť jest přípustná a potřebná, ale prosím objektivně a přímo. Vyhněte se vždy osobnímu osočování, které mnohdy nebývá ničím podložené a které vždy vede k rozbrojům a rozvratům. Ty nepotřebujeme! Odvykněte si pomluvám a staňme se v pravdě sokolskou rodinou, bratrem a sestrou. Zdar. Podepsán Antonín Valík – jednatel.

Na schůzi 16. 3. 1946 byla řešena otázka nepolitickosti Sokola, přístup není omezován žádným vrstvám obyvatel. Br. Valenta (řídící učitel) oznámil zahájení přednášek rázu společenského, kulturního a výkladu dějin

pod názvem „Rozhovory s mládeží“. 7. 6. 1946 bylo bubnováno (tehdy ještě nebyl obecní rozhlas): „Sokolské židle, které během fronty byly vojskem po vesnici odvečeny, aby je nynější vlastníci zase odevzdali do Sokolovny“. Bylo totiž nutné vrátit vypůjčené stoly a židle od výšovského pivovaru, které si nárokoval hostinský Palásek. Proto vypůjčeny stoly a židle od pana Kaliny, který byl ochoten tyto odprodati. V roce 1946 dostala tělovýchovná jednota zálohu 12 000 Kč na válečné škody.

13. 1. 1947 valná hromada Sokola za velké účasti členstva (108 členů – 63 mužů a 45 žen).

Provedena volba nového vedení, příprava na slet. Nutno opravit jeviště (elektrické rozvody) a nová podlaha ve velkém sále. Adaptace sokolovny byla provedena nákladem 50 000 Kč, bylo odpracováno 543 hodin (členové 482 hodin a příznivci – 12 občanů 61 hodin). Odvezeno celkem 38 fůr koňských potahů a 3x odvoz nákladním autem. Do velkého sálu byly položeny parkety.

Rudolf Klacek, květen 2017

Část průvodu pohřbu V. Matějky před hřbitovem u sv. Martina (březen 1945)